

Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 110/88, 241/88 και 242/88

François Lucazeau και λοιποί

κατά

**Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM) και
λοιπών**

(αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως
του Cour d'appel de Poitiers και του Tribunal de grande
instance de Poitiers)

« Ανταγωνισμός — Δικαιώματα του δημιουργού — Ύψος των
δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως — Συμβάσεις αμοιβαίας
αντιπροσωπεύσεως »

Έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση	2813
Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. G. Jacobs της 26ης Μαΐου 1989	2822
Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1989	2923

Περίληψη της απόφασης

- 1. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Επηρεασμός του ανταγωνισμού — Συμβάσεις αμοιβαίας αντιπροσωπεύσεως μεταξύ εθνικών εταιριών διαχείρισεως δικαιωμάτων του δημιουργού — Επιτρέπονται — Ρήτρα αποκλειστικότητας — Απαγορεύεται (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85, παράγραφος 1)*
- 2. Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Εναρμονισμένη πρακτική — Παράλληλη συμπεριφορά — Τεκμήριο ότι υπάρχει εναρμονισμένη πρακτική — Όρια — Άρνηση, εκ μέρους των εθνικών εταιριών διαχείρισεως δικαιωμάτων του δημιουργού, της απευθείας προσβάσεως στο ρεπερτόριό τους σε χρήστη εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος — Εκτίμηση από το εθνικό δικαστήριο (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 85, παράγραφος 1, και 177)*

3. *Ανταγωνισμός — Δεσπόζουσα θέση — Κατάχρηση — Μη δίκαιο όροι συναλλαγής — Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως που επιβάλλει εταιρία διαχειρίσεως δικαιωμάτων του δημιουργού αισθητών υψηλότερα από τα εφαρμοζόμενα στα άλλα κράτη μέλη — Δυνατότητα δικαιολογίας*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 86*)

1. Δεν είναι, καθεαυτές, περιοριστικές του ανταγωνισμού ώστε να επιίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης οι συμβάσεις αμοιβαίας αντιπροσωπεύσεως μεταξύ εθνικών εταιριών διαχείρισεως δικαιωμάτων του δημιουργού στο μουσικό τομέα με τις οποίες οι εταιρίες αυτές αναθέτουν αμοιβαίως το δικαίωμα να χρησιμοποιούν, στο έδαφος για το οποίο έχουν την ευθύνη, τις αναγκαίες εγκρίσεις για κάθε δημόσια εκτέλεση μουσικών έργων των μελών των άλλων εταιριών, τα οποία προστατεύονται με δικαιώματα του δημιουργού, και να εξαρτούν τις εγκρίσεις αυτές από ορισμένους όρους, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους στο εν λόγω έδαφος εφόσον οι συμβάσεις αυτές έχουν διπλό σκοπό: αφενός, αποβλέπουν στην επιβολή των ίδιων όρων, για το σύνολο των προστατευόμενων μουσικών έργων ανεξάρτητα από την προέλευση, για όλους τους χρήστες που είναι εγκατεστημένοι στο ίδιο κράτος, σύμφωνα με την αρχή η οποία έγινε δεκτή από τη διεθνή κανονιστική ρύθμιση· αφετέρου, επιτρέπουν στις εταιρίες διαχείρισεως να στηρίζονται, για την προστασία του ρεπερτορίου τους σε άλλο κράτος μέλος, στην οργάνωση που δημιουργήθηκε από την εταιρία διαχείρισεως η οποία ασκεί στη χώρα αυτή τις δραστηριότητές της, χωρίς να είναι υποχρεωμένες να προσθέσουν στην οργάνωση αυτή τα δικά τους δίκτυα συμβάσεων με τους χρήστες και τους δικούς τους επιτόπιους ελέγχους.

Θα μπορούσε να συνέβαινε διαφορετικά αν οι εν λόγω συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθιέρωναν αποκλειστικότητα, υπό την έννοια ότι οι εταιρίες διαχείρισεως θα αναλάμβαναν να μη επιτρέπουν την άμεση πρόσβαση στο ρεπερτόριό τους στους εγκα-

τεστημένους στην αλλοδαπή χρήστες εγγεγραμμένης μουσικής.

2. Το άρθρο 85 της Συνθήκης πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι απαγορεύει κάθε εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ εθνικών εταιριών διαχείρισεως δικαιωμάτων του δημιουργού των κρατών μελών που έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα ότι κάθε εταιρία αρνείται στους χρήστες που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος την άμεση πρόσβαση στο ρεπερτόριό της.

Εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια, στο πλαίσιο της κατανομής των αρμοδιοτήτων που προβλέπει το άρθρο 177 της Συνθήκης, να προσδιορίσουν αν πραγματικά υπήρχε σχετικώς εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των εν λόγω εταιριών διαχείρισεως.

Προς τούτο, τα δικαστήρια αυτά πρέπει να θεωρούν ότι, αφενός, οι παράλληλες απλώς συμπεριφορές μπορούν, υπό ορισμένες περιστάσεις, να αποτελέσουν σοβαρή ένδειξη ότι υπάρχει εναρμονισμένη πρακτική όταν καταλήγουν στη διαμόρφωση όρων ανταγωνισμού οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται στους συνήθεις όρους του ανταγωνισμού και, αφετέρου, μια τέτοια συνεννόηση δεν μπορεί να προεξοφλείται όταν το παράλληλο της συμπεριφοράς μπορεί να εξηγηθεί από άλλους λόγους εκτός από την ύπαρξη συνεννοήσεως. Όσον αφορά τις πρακτικές των εταιριών διαχείρισεως των δικαιωμάτων του δημιουργού, ένας τέτοιος λόγος μπορεί να ενυπάρχει στο γεγονός ότι σε περίπτωση άμεσης προσβάσεως στο ρεπερτόριό τους σε άλλο κράτος μέλος, οι εταιρίες αυτές θα είναι υποχρεωμένες να οργα-

νώσουν στην αλλοδαπή το δικό τους σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

3. Εθνική εταιρία διαχείρισης δικαιωμάτων του δημιουργού κατέχουσα δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς επιβάλλει μη δίκαιους όρους συναλλαγής όταν τα δικαιώματα που επιβάλλει στις δισκοθήκες είναι αισθητά υψηλότερα από τα επιβαλλόμενα στα άλλα κράτη μέλη,

εφόσον η σύγκριση του ύψους των τιμολογίων έγινε σύμφωνα με την ίδια βάση. Δεν συμβαίνει το ίδιο αν η εν λόγω εταιρία δικαιωμάτων του δημιουργού είναι σε θέση να δικαιολογήσει μια τέτοια απόκλιση βασιζόμενη σε αντικειμενικές και κρίσιμες διαφορές μεταξύ της διαχείρισης των δικαιωμάτων του δημιουργού στο οικείο κράτος μέλος και της διαχείρισης στα άλλα κράτη μέλη.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 110/88, 241/88 και 242/88 *

I — Περιστατικά και διαδικασία

1. Οι διάδικοι στις κύριες δίκες

Στις κύριες δίκες αντίδικοι είναι η Société des auteurs, compositeurs και éditeurs de musique (στο εξής: SACEM), η οποία είναι η γαλλική εταιρία διαχείρισης των δικαιωμάτων του δημιουργού, και οι François Lucazeau, Xavier Debelle και Christian Soumagnac, οι οποίοι έχουν την εκμετάλλευση δισκοθηκών στο Eragne και στο Poitiers αντιστοίχως. Οι δίκες έχουν ως αντικείμενο την καταβολή δικαιωμάτων, τα οποία η SACEM θεωρεί ότι δικαιολογούνται για τη χρήση προστατευόμενων μουσικών έργων, αλλά οι Lucazeau, Debelle και Soumagnac θεωρούν ως αντίθετα προς το κοινοτικό δίκαιο.

Σκοπός της SACEM είναι η εξασφάλιση της είσπραξης και του επιμερισμού των οφειλό-

μενων χρηματικών δικαιωμάτων, ως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού, με την ευκαιρία της εκμετάλλευσης των μουσικών έργων που περιλαμβάνονται στο ρεπερτόριό της. Τα μέλη της SACEM της εκχωρούν το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης των έργων μόλις δημιουργηθούν. Σύμφωνα με τις πράξεις με τις οποίες καθίστανται μέλη και το καταστατικό της SACEM, η τελευταία είναι η μόνη εξουσιοδοτημένη να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη χρήση των μουσικών έργων των μελών της και να εισπράττει το χρηματικό δικαίωμα για τα αντίστοιχα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού.

Το ρεπερτόριο της SACEM αποτελείται όχι μόνον από έργα των μελών της, αλλά και από έργα του ρεπερτορίου των αλλοδαπών εταιριών των δημιουργών που την εξουσιοδοτούν, με συμβάσεις αμοιβαίας αντιπροσωπεύσεως, να τις εκπροσωπεί στη Γαλλία. Κατά τις συμβάσεις αυτές, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να απαιτεί στο έδαφός του τα δικαιώματα των μελών του

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.